

Un emprenedor a Estònia: «En 18 hores, teníem l'empresa muntada i funcionant»

Una delegació de Femcat visita el país bàltic per conèixer de primera mà la digitalització de l'administració

l'emprenedor valencià José Ernesto Suárez | ACN

José Ernesto Suárez és un emprenedor valencià que fa just un any va decidir traslladar-se a viure a Tallinn, capital d'Estònia, aprofitant els avantatges que el país bàltic ofereix als creadors d'*start-ups* per començar la seva activitat. Només li van caldre 18 hores per constituir la seva empresa de manteniment d'infraestructures al núvol Wedoops, que comparteix amb el seu soci que viu i treballa l'Orient Mitjà. De fet, és un tràmit que es fa en minuts però que en el seu cas es va allargar perquè va haver de respondre a un senzill requeriment del jutjat, segons especifica Suárez després d'explicar el seu testimoni a un grup d'empresaris de la Fundació d'Empresaris de Catalunya (Femcat) que ha visitat el país bàltic per conèixer de primera mà la digitalització de l'administració.

Suárez relata que l'experiència de traslladar-se a Tallinn va ser molt "senzilla des del principi", amb una administració que "té uns temps de resposta molt curts". Com a anècdota, recorda com només aterrar al país els funcionaris es van estranyar que fes un tràmit presencial relacionat amb la constitució de la seva empresa i no per Internet i celebra els avantatges fiscals que suposa estar radicat a Estònia ja que no es paguen impostos fins que no es facturem almenys 40.000 euros. "Ajuda no tenir quotes fixes per arrencar quan encara ets petit", afegeix.

Tot i que el seu desig seria tornar a València o instal·lar-se a Barcelona -un dels principals pols d'atracció europeus d'*start-up* i on ja va estudiar establir-s'hi abans de fer-ho a Tallinn- el CEO de Wedoops, no es planteja per ara moure's d'Estònia perquè suposaria "força despesa".

Un dels hàndicaps que cita Suárez sobre la capital catalana és l'elevat preu de l'habitatge, que a Tallinn se situa "al voltant dels 500 euros", molt per sota que a Barcelona. El seu objectiu més immediat, doncs, és continuar instal·lat a Lift 99, un centre creat per fundadors d'altres *start-up* i que aplega diferents perfils com programadors, analistes i experts en màrqueting. De fet, d'aquest complex en van sortir dos dels quatre unicorns -empreses valorades en més de 1.000 milions d'euros- nascuts a Estònia: Bolt (exTaxify) i Transferwise. Els altres dos gegants tecnològics són Skype, actualment en mans de Microsoft, i Playtech. També hi va ser present Veriff, empresa participada per l'actor nord-americà Ashton Kutcher.

Des del 2014, el país bàltic ofereix als emprenedors de tot el món operar des d'Estònia com a porta d'accés al mercat de la UE donant-se d'alta com a residents digitals (*e-residence*), una condició que les autoritats poden rebutjar si el sol·licitant té antecedents criminals. Fins a mitjans de novembre, s'han donat d'alta 62.016 residents, dels quals 1.597 procedents de l'Estat, i hi consten 421 empreses espanyoles que es poden acollir a uns majors beneficis fiscals i una relació amb l'administració més senzilla. La majoria provenen de la veïna Finlàndia, Rússia, Ucraïna i Alemanya. En total, el país bàltic ja ha rebut la consulta d'un centenar d'estats sobre com aplicar aquest model.

Actualment, Estònia té 1,3 milions d'habitants, que utilitzen una identitat digital per fer tot tipus de tràmits amb l'administració. En realitat, en només tres cal ser-hi presencialment: per casar-se, divorciar-se i signar una transacció immobiliària. Així, els indicadors del país mostren que el 98% dels habitants del país bàltic ja fa la declaració de la renda per Internet i el 99,6% de les transaccions bancàries. A més, els ciutadans i companyies disposen d'un impost de renda fix del 20% sobre els ingressos personals i repartiments empresarials, tot i que si les companyies reinverteixen els beneficis queden exemptes d'aquest tipus impositiu. Pel que fa la banda ampla, arriba a un 90% de les llars, l'accés a Internet és un dret social reconegut per la constitució del país i el vot electrònic està implantat des del 2005.

Estònia va començar de zero el 1991 després de la seva independència de Rússia, moment en què va muntar una nova estructura administrativa aprofitant l'auge d'Internet pocs anys després. Just abans d'entrar al segle XX, el govern va organitzar diferents actes als diferents municipis del país per acostar les noves tecnologies d'aleshores, un fet que va ajudar a completar la transició digital i que la bretxa entre els ciutadans més joves i els de més edat fos més petita.

El lloc on treballa José Ernesto Suárez, a Eslovènia Foto: ACN

Això ha permès que el percentatge de població d'entre 16 i 74 anys que es connecta al portal governamental ja sigui del 87%. I és que com assenyala Rui Costa, empresari portuguès establert al país des de fa més de deu anys a Estònia i un dels responsables de ProEkspert, dedicada a oferir solucions innovadores a empreses de diversos sectors com la sensorització de grans infraestructures o parcs eòlics: "En lloc d'invertir en autopistes físiques es va invertir en autopistes de la connectivitat".

"La gent a Estònia ha estat connectada a Internet en els darrers 20 anys i les seves habilitats han anat millorant gradualment", subratlla el Business Engagement Manager de l'e-Estònia Briefing Centre, Tobias Koch, sobre la bretxa digital. Koch precisa que l'estat "no obliga" a fer els tràmits en línia, sinó que posa les eines perquè tothom els pugui fer. "Si algú els fa en paper, igualment seran digitalitzats", comenta, de la mateixa manera que "no cal utilitzar la targeta d'identitat digital" però "cal tenir-la". "Sempre pots utilitzar FedEx, però també tens l'e-mail", resumeix.

Això permet, per exemple, que quan neix un nadó sigui donat d'alta al moment, automàticament s'activin les ajudes i el nounat ja tingui assignada una guarderia; que un ciutadà s'adreci a una farmàcia i només mostrant el seu carnet d'identitat digital pugui rebre el medicament que necessita sense necessitat de mostrar una recepta en paper o que el metge tingui disponible a l'acte l'historial d'un pacient que acaba d'ingressar a l'hospital. En aquest aspecte, el ministeri de Salut treballa perquè puguin ser compartides amb més països.

El ciutadà i les empreses, al centre de les decisions de l'administració

Una quinzena d'empresaris de Femcat han fet una visita de dos dies i mig a Estònia per conèixer de prop el sistema d'*e-governance* d'Estònia, que es tradueix, segons remarca la presidenta de la fundació, Elena Massot, un estalvi econòmic equivalent al 2% del PIB. Massot destaca que el gran avantatge del sistema implementat al país bàltic "és que tenen el ciutadà i les empreses al centre

de totes les decisions de l'administració". En aquest sentit, cita l'*once only*, segons el qual l'estat només pot reclamar un cop les dades personals als residents i després aquestes es comparteixen a través de l'X-Road, en marxa des del 2001. Al mateix temps, es pot saber qui i quan ha consultat les dades personals de cadascú.

La presidenta de Femcat veu aquest exemple d'e-governança com un model a seguir i aspira a què l'administració catalana i espanyola sigui capaç algun dia de reduir "el problema d'excés de burocràcia absoluta" a l'Estat i de "solapament de tràmits i serveis" incrementant les gestions en línia. "El temps és un peatge que paguem les empreses i no acaben de tenir quantificat ni saben l'impacte real en la competitivitat d'un país, això és un fre", continua Massot, que també aplaudeix la confiança en la gestió público-privada. "Avui l'administració [catalana i espanyola] pateix una desconfiança sistemàtica cap al privat, moltes vegades per desconeixement", lamenta.

La delegació empresarial, que també ha fet una breu estada a Finlàndia d'un dia i mig, ha estat encapçalada per la presidenta de Femcat, Elena Massot (Vertex); i els vicepresidents David Marín (Inaccés Geotècnica Vertical) i Ariadna Marin (Coatresa Group). També hi han estat presents el conseller delegat d'Irestal i expresident de l'entitat, Joaquim Boixareu; el membre honorari de l'entitat Josep Mateu (RACC) i d'altres com la directora general de Ficosa, Mercè Pujol; el president d'Eurofragance, Santiago Sabatés i el president i conseller delegat del grup La Farga, Oriol Guixà, entre d'altres.